

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»
ВСЕУКРАЇНЬСЬКА СПІЛКА ГОЛІВ ОБЛАСНИХ МЕТОДИЧНИХ
ОБ'ЄДНАНЬ ВИКЛАДАЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ЗАКЛАДІВ
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПРОВІДНИХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
РАДА ДИРЕКТОРІВ ЗАКЛАДІВ
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
РІВНЕНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ВСП «РІВНЕНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУВГП»
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

НОВИЙ НАУКОВО-ОСВІТНІЙ ПРОСТІР З ОГЛЯДУ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»
ВСЕУКРАЇНСЬКА СПІЛКА ГОЛІВ ОБЛАСНИХ МЕТОДИЧНИХ ОБ'ЄДНАНЬ
ВИКЛАДАЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ЗАКЛАДІВ
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПРОВІДНИХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
РАДА ДИРЕКТОРІВ ЗАКЛАДІВ
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
РІВНЕНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ВСП «РІВНЕНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУВГП»
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

НОВИЙ НАУКОВО-ОСВІТНІЙ ПРОСТІР З ОГЛЯДУ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Матеріали

Всеукраїнської науково-практичної конференції з
міжнародною участю

*Перелік наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки у 2022 році
(Лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства
освіти і науки України від 06.09.2021 р. №22.1/10-2018)*

*Рівне-Чернівці
16.03.2023*

Науково-практична конференція з міжнародною участю проводиться в межах Всеукраїнської наради голів обласних методичних об'єднань викладачів української філології закладів фахової передвищої освіти та провідних фахівців галузі відповідно до Листа Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 06.09.2021 р. №22.1/10-2018.

Рекомендовано методичною радою Відокремленого структурного підрозділу «Рівненський технічний фаховий коледж Національного університету водного господарства та природокористування» (протокол №3 від 25.05.2023).

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Юрій САФОНОВ – заступник директора ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», доктор економічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, заслужений діяч науки і техніки.

Микола ХОМЕНКО – заступник директора ДУ «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти», кандидат педагогічних наук.

Тетяна АНТОНЮК – голова Всеукраїнської спілки обласних (міських) методичних об'єднань викладачів української філології закладів фахової передвищої освіти та провідних фахівців галузі, заслужений працівник освіти України, викладач-методист Чернівецького індустріального фахового коледжу.

Іван ХОМ'ЯК – доктор педагогічних наук, професор катедри української мови та літератури Національного університету «Острозька академія», академік Академії наук вищої школи України.

Олена КУЛЬБАБСЬКА – доктор філологічних наук, професор катедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Олена МАЛЕНКО – доктор філологічних наук, професор, завідувач катедри українознавства і лінгводидактики Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

Олена ЗЕЛІНСЬКА – голова ОМО викладачів української мови та літератури закладів фахової передвищої освіти Рівненської області, викладач-методист ВСП «Рівненський технічний фаховий коледж НУВГП».

Алла КАБАНЕНКО – викладач-методист ВСП «Київський фаховий коледж комп'ютерних технологій та економіки Національного авіаційного університету».

Новий науково-освітній простір з огляду підвищення якості підготовки фахівців у закладах вищої та фахової передвищої освіти: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (Рівне – Чернівці, 16 березня 2023 р. 302 с.).

Збірник містить тези учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, запланованої в межах Всеукраїнської наради голів обласних методичних об'єднань викладачів української філології закладів фахової передвищої освіти та провідних фахівців галузі, що відбулася 16 березня 2023 р. на базі Відокремленого структурного підрозділу «Рівненський технічний фаховий коледж Національного університету водного господарства та природокористування».

Збірник розрахований на вчених, викладачів, здобувачів вищої освіти й широкий читачський загал.

Автори несуть повну відповідальність за достовірність викладу матеріалів тез.

ЗМІСТ

1. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ	15
2. РОБОЧИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ	16
3. НАРАДА ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СПІЛКИ ГОЛІВ ОБЛАСНИХ МЕТОДИЧНИХ ОБ'ЄДНАНЬ ВИКЛАДАЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПРОВІДНИХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗИ	17
Тетяна АНТОНЮК	18
ЗВІТ ПРО РОБОТУ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СПІЛКИ ГОЛІВ ОБЛАСНИХ МЕТОДИЧНИХ ОБ'ЄДНАНЬ ВИКЛАДАЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПРОВІДНИХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗИ	
4. ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	
Микола ХОМЕНКО	21
ФАХОВА ПЕРЕДВИЩА ОСВІТА. ГАРМОНІЗАЦІЯ РИНКУ ОСВІТЯНСЬКИХ ПОСЛУГ ТА РИНКУ ПРАЦІ	
Наталія СОВТИС	27
УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ВПЛИВИ	
Іван ХОМ'ЯК	32
НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ МОВЛЕННЯ В АСПЕКТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ДИСКУРСУ	
Олена МАЛЕНКО	34
ГНУЧКІ НАВИЧКИ (SOFT SKILLS) У СИСТЕМІ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОЇ ВИЩОЇ/ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ.	
Світлана ЛЕНСЬКА	38
ЗАХОДИ З РОБОТИ АКАДЕМІЧНО ДОБРОЧЕСНОГО СЕРЕДОВИЩА В ПНПУ ІМЕНІ В.Г. КОРОЛЕНКА	
Ірина КОЧАН	41
ФЕМІНІТИВИ У ФАХОВОМУ МОВЛЕННІ	
Фелікс ШТЕЙНБУК, Юлія ГОРДІЄНКО	45
ЛІТЕРАТУРА І ВІЙНА: ОСВІТНІЙ КОНТЕКСТ	
Олена КУЛЬБАБСЬКА	48
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАГІСТРАНТІВ- ФІЛОЛОГІВ: ЛИШЕ ЗАСІБ ДЛЯ ВИМІРЮВАННЯ РІВНЯ УСПІШНОСТІ?	
Ніна ДАНИЛЮК	52
СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО УСНОГО МОВЛЕННЯ ЯК СКЛАДНИКА ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ	

Ольга ДЕРКАЧОВА	55
ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІТЕРАТУРА ТА ІНКЛЮЗІЯ»	
Тетяна КОСМЕДА	58
НОВА СВІДОМІСТЬ «ПАНДЕМІЧНОЇ ЕПОХИ»: ТРАНСФОРМАЦІЯ КОМУНІКАЦІЇ І МОВОМИСЛЕННЯ	
Валентина ВІТЮК	62
ПРАВОПИСНЕ ПОРТФОЛІО ЯК ІНДИКАТОР ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТРАЄКТОРІЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ	
Наталія ШУЛЬЖУК	68
ЕМОЦІЙНО-ЦІННІСНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ-ФІЛОЛОГА	
Олена МУСЛІЄНКО	74
ІНТЕГРОВАНІЙ КУРС МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ: ПЕРСПЕКТИВИ, ВИКЛИКИ, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	
Віталій МАКСИМЧУК	78
ВЕБРЕДАГУВАННЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ФІЛОЛОГА	

СЕКЦІЯ 1. СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬОЇ ІННОВАТИКИ

Євгенія МАРКОВА, Кетеван КАРДАВА	81
МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ ДО НЕФОРМАЛЬНОЇ МОДЕЛІ НАВЧАННЯ	
Ірина МИХАЙЛЕНКО	83
ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ ДЛЯ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	
Світлана РОЗМАРИЦЯ	87
ГУМАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ТА СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	
Мирослава СОСНОВА	90
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	
Оксана СТЕПАНЮК	93
ПРОЦЕС СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ – ПРОФЕСІОНАЛА	

Любов ТАБОРОВЕЦЬ	96
АСПЕКТИ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ ДО ФОРМУВАННЯ ПРАВИЛЬНОСТІ МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ – МЕДИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	
Наталія ЦИКАЛЮК	100
СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬОЇ ІННОВАТИКИ	

СЕКЦІЯ 2. МОДЕРНІЗАЦІЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ФАХІВЦЯ

Тетяна БОЙЧУК	102
МОВНОКОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТУДЕНТІВ ЯК СКЛАДОВА ЇХНЬОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	
Мирослава ГЛУЩЕНКО	105
ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ ФАХІВЦІВ У КОЛЕДЖІ ШЛЯХОМ ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ОСНОВІ ІНТЕГРАЦІЇ	
Катерина ГЛЯНЕНКО	109
ЗНАЧЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «СЕРЕДНЯ ОСВІТА»	
Леся ЗЛАТІВ	111
ЕФЕКТИВНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФСПРЯМУВАННЯМ У ВЗО	
Тетяна КОВАЛЬ	117
ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ФАХІВЦЯ ГАЛУЗІ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Олена ЛЕБІДЬ	120
РОЛЬ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ У ФОРМУВАННІ УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	
Олена ЛЕВШУНОВА	124
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕЛЕКТ-КАРТ НА ЗАНЯТТЯХ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІ	
Ольга ЛІТВІНЮК	127
ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЯК ОСНОВА ПІДГОТОВКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ФАХІВЦЯ З ТУРИЗМУ	

Світлана МЕЛЬНИЧЕНКО	129
ТРАНСФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ ТА ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ	
Віта МИЛАЦЬКА	133
КЕЙС ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ: ОСОБЛИВОСТІ, ПОРАДИ, УСПІШНІ ПРИКЛАДИ	
Лариса МІЩИРІКОВА	136
СУЧАСНА МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТА У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ФАХІВЦЯ	
Світлана ПОДОЛЮК	139
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ СТОРІТЕЛІНГУ В КОНТЕКСТІ НУШ	
Анна САНОЯН	142
ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	
Ольга СИТОР	146
ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ СЛОВЕСНОСТІ	
Людмила СМАРЧЕВСЬКА	150
ФОРМУВАННЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	
Наталія СТОЛЯР	154
ЗНАЧЕННЯ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ФОРМУВАННІ УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	
Наталія ШКРЕБЕЦЬ	156
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ФАХІВЦЯ	
Володимир ШУМЛЯНСЬКИЙ, Надія ШУМЛЯНСЬКА	159
ВПЛИВ ГУМАНІТАРНОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	
Василь ЯВТУШЕНКО, Наталія ЯВТУШЕНКО	162
КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ НА ЗАСАДАХ ПРИНЦИПІВ МОДЕРНІЗАЦІЇ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ	

**СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ
ФІЛОЛОГІЧНОЇ НАУКИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ**

Тамара БАБІЙЧУК ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ЯК ПРІОРИТЕТНЕ ЗАВДАННЯ ЗАНЯТЬ З ЛІТЕРАТУРИ РІДНОГО КРАЮ	164
Надія БРЕЗИЦЬКА, Людмила АВДІКОВСЬКА АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЧНОЇ НАУКИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ	168
Катерина ВАСИЛЬЄВА ПОЕТИКА ДУМИ «ІЛЛЕЙКО, З БОГА ТУРЕЙКО» ОЛЕКСИ РІЗНИКІВА	171
Майя ДЗЮБА УКРАЇНСЬКИЙ ЕКОНІМІЧНИЙ ТЕРМІН У МІЖНАРОДНІЙ НАУКОВІЙ КОМУНІКАЦІЇ	174
Олена ЗЕЛІНСЬКА МОВЛЕННЄВА КУЛЬТУРА ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	177
Людмила КИЦАК ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО СВІДОМОЇ ОСОБИСТОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ ФІЛОЛОГІЧНОГО ЦИКЛУ В ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЦОЇ ОСВІТИ	181
Оксана КОВТУН АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЧНОЇ НАУКИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ	183
Валентина ЛОБКО-ЛОБАНОВСЬКА РІДНА МОВА – ЦЕ ЄВРОПЕЙСЬКА ЦІННІСТЬ	187
Тетяна ЛОЗОВСЬКА, Тетяна ШАБАНОВА СИНТАКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНИХ ТЕКСТІВ НАУКОВОГО ТА ПУБЛІЦИСТИЧНОГО СТИЛІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТЕХНОЛОГІЯ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ»	190
Ніна ПАВЛЕНКО АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ФАХІВЦЯ – ВИПУСКНИКА КОЛЕДЖУ	193
Ольга САРДИГА МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ВІДЛІКУ ЧАСУ В	196

ПОЕТИЧНОМУ ДИСКУРСІ ЛІНИ КОСТЕНКО Соломія УШНЕВИЧ	199
ЛІТЕРАТУРНІ ІННОВАЦІЇ У ФОРМУВАННІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ Ангеліна ХОМУЛА	203
ПІДНЕСЕННЯ ПРЕСТИЖУ ЛІТЕРАТУРИ РІДНОГО КРАЮ ЯК ОДИН ІЗ ФАКТОРІВ ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНО НАЛАШТОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ Світлана ЧЕРНІКОВА	206
СПРИЯННЯ ВСЕБІЧНОГО РОЗВИТКУ, ДУХОВНОГО ЗБАГАЧЕННЯ ТА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНОМУ СВІТІ СТУДЕНТІВ ФАХОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ Наталія ШАТІЛОВА	213
ФОРМУЛИ ВВІЧЛИВОСТІ ЯК СКЛАДНИК МОВНОКОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ Валентина ЮЩЕНКО, Олена ПОПРУЖНА	216
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗІ СТУДЕНТАМИ ФАХОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	

СЕКЦІЯ №4. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ЗМІШАНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Оксана ВІНТОНЯК, Ганна ЗВАРИЧ	220
УДОСКОНАЛЕННЯ МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ Віра ДЕКЕР	224
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ЗМІШАНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Антоніна ДУДЧЕНКО	227
РОЛЬ ОБЛАСНОГО МЕТОДИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ВИКЛАДАЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ В РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕДАГОГА	

Тетяна ЖДАНЮК, Вікторія КУЛАКІВСЬКА УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНИХ І ТЕХНОЛОГІЧНИХ ФОРМ РОБОТИ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	230
Валентина ІСАКОВА ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ: СУТНІСТЬ І ПЕРЕВАГИ У СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЯХ	235
Оксана КИЗИМЕНКО ПОМІЧНИК НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ – БЛОГ, ЮТУБ, СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ	239
Ганна КІСВЕЦЬ ФОРМУВАННЯ ЛОГІЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ В ЗАКЛАДАХ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	242
Олена КОЗЛОВА BLENDED LEARNING AS A WAY OF FORMING OF THE TEACHER'S PROFESSIONAL COMPETENCE	245
Марина КОНСТАНТИНОВА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ	247
Оксана КУХОЦЬКА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	249
Ольга ЛЕОНОВА ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В КОЛЕДЖІ	252
Людмила МИХИДА, Тетяна ЛІПСЬКА ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	256
Людмила НАЗАРЕНКО ПРОФЕСІЙНІ ЯКОСТІ ВИКЛАДАЧА ЯК ОСНОВА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ	259
Олена ПЄХОТА ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ЗМІШАНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	262

Ірина ПУНДИК	267
ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДИКИ КОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗА ДОПОМОГОЮ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ	
Мирослава СОРОКА	271
ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА-СЛОВЕСНИКА ЯК СКЛАДОВА ЙОГО ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ	
Валентина СОСНОВА, Оксана КУЦЕВОЛ	275
ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)» ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ	
Ольга СТРИЖАКОВСЬКА, Людмила УКРАЇНЕЦЬ	278
ПСИХОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО САМОРОЗВИТКУ	
Тетяна ТАРГОНІЙ	281
ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ОДНА ІЗ ПРОФЕСІЙНО ЗНАЧУЩИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА	
Людмила ТКАЧУК	283
ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ	
Неля ШЕРУДА	287
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ	
Тамара ЯКОВЕНКО	293
ПЕДАГОГІЧНА СПІВПРАЦЯ ВИКЛАДАЧА-ФІЛОЛОГА ЗІ СТУДЕНТАМИ В ПРОЦЕСІ ЗМІШАНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	

- нормативно-правове забезпечення фахової передвищої освіти. Очікувані результати – успішно розвинуті економіка та суспільство, гарантовані права і можливості; підвищення ролі закладів освіти у забезпеченні сталості регіонів у війсьній та післявоєнний періоди. Ризики і можливі негативні наслідки – оптимізація закладів освіти, скорочення бюджетної складової і розширення комерційної, а також втрата робочих місць для педагогічних і науково-педагогічних працівників. Наразі має бути напрацьовано план повоєнної відбудови і розвитку фахової передвищої освіти для максимально раціонального використання її потенціалу у процесах повоєнної відбудови України

Нагалія СОВТИС,
доктор філологічних наук, професор,
завідувач катедри української мови
Рівненського державного гуманітарного університету,
NataliaSowtys@gmail.com

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ВПЛИВИ

Тривале співіснування в межах єдиної держави – Речі Посполитої – заклало підґрунтя для виникнення спільних лінгвокультурних явищ на українсько-польському помежв'ї. Незважаючи на привілейоване становище польської мови, культури, в контексті українсько-польських контактів на цій території склалася унікальна ситуація, коли підпорядкована українська народна культура стає ідейною та тематичною домінантою польської художньої літератури, живопису та музики. Значну роль у популяризації українського контенту відіграли польські митці, чий життєвий і творчий шлях був пов'язаний з етнічними українськими територіями.

Ключові слова: помежв'я, лінгвокультура, діалог мов і культур.

Prolonged coexistence within a single state, the Commonwealth of Poland, laid the foundations for the emergence of common cultural and linguistic phenomena in the Ukrainian-Polish borderlands. Despite the privileged, dominant position of the Polish culture, a unique situation emerged in the context of Ukrainian-Polish contacts in the borderlands, when subordinated Ukrainian folk culture became an ideological and thematically dominant part of Polish fiction, painting and music. A significant role in popularizing the Ukrainian elements was played by Polish artists, whose life and creative path was associated with ethnic Ukrainian territories.

Key words: frontier, linguistic culture, bilingualism, dialogue of languages and cultures.

Перебування української культури в особливих формах етнічної самоідентифікації на межі різних культурних традицій дозволяє обґрунтувати діалогічність як характерну рису української культури, що продовжує перебувати важливою контактною ланкою у складному ланцюгу драматичних, історичних та політичних колізій між європейськими й несередземноморськими чинниками світової історії.

Українсько-польське помежів'я представляло багато народностей, а звідси виникає полілінгвізм, різноманітність культур і віровизнання, що трансформується в особливий культурний феномен.

Відносна етнокультурна рівновага, модель польсько-українського помежів'я, не була явищем статичним, будь-який чинник міг спровокувати конфліктну ситуацію. Поява «третього» могла призвести до певного дисбалансу етнокультурної рівноваги. Інколи загроза з боку «нетутешнього – чужого» сприяла ситуативній інтеграції «проти» третього-ворожого, а в мирний час внутрішні чинники суспільно-культурної системи спільних територій могли призводити до протистояння в рамках спільного етнокультурного простору. Тяглість відображення цих процесів спостерігаємо у творах багатьох письменників пограниччя: Ю. Зиморовича «Селянки нові руські», А. Міцкевича «Пан Тадеуш», В. Поля «Могорт», Г. Сенкевича (трилогія), Я. Івашкевича «Місяць сходить», наприклад, у поезії «Військові символи» Л. Венглінський показує певне єднання між українцями, поляками та литовцями перед загрозою з боку Росії: «O! temu z rozkoszą Śmierć dla cię ponoszą Litwin i Rusin i Lech, Ty bielisz nam włosy, Lecz słodzisz też cioty Ciemięzców naszych- nas trzech» [6, с. 284].

Наша мета – дослідити взаємодію української та польської лінгвокультур на пограниччі. Ми зосередимо нашу увагу на окремих фактах популяризації української мови, культури польськими представниками літературних, мистецьких кіл, які були тісно пов'язані з Україною.

Польська мова на цій території тривалий час була офіційною мовою та поширеною в усіх сферах, у тому числі як одна з літературних мов. У межах загального різновиду польської мови Я. Рігер виділяє південний периферійний культурний (літературний) і розмовний діалект. Особливе місце займають сільська й міська говірки [4, с. 548-550].

Варіант польської мови, який сформувався на пограниччі, був утворений з суперстрату польської літературної мови, мав риси «культурних» діалектів («культурним» діалектом у польській лінгвістичній традиції називають літературну мову), але відрізнявся від етнічних «культурних» діалектів, оскільки не мав підтримки в автохтонних польських говірках. Цей діалект здійснював зворотний вплив на розвиток літературної загальнопольської мови, а також

виступав посередником українськомовних впливів на польську мову, адже він займав значну територію Речі Посполитої, окрім того, це була мова визначних письменників, релігійних та освітніх діячів, а також заможних родин, які відігравали велику роль у суспільно-політичному житті країни. На думку С. Урбанчика, вплив периферійного діалекту тривав безперервно від XVI до XIX ст., адже політична й культурна роль шляхти пограниччя протягом цього часу не зменшувалася [5, с. 276]. Саме цим верствам населення пограничних територій слід завдячувати змінам у польській літературній мові, оскільки вони мали можливість поширювати мовні інновації, надаючи їм статус загальноживаних чи навіть нормативних, наприклад, у друкованих текстах. Можемо відзначити такі українськомовні впливи: схильність до зменшувально-пестливих форм: *okieneczko*, *wianeczek*, *cichuczeńko*, *słowiczek*, *gardleczeko*, *ostrożniuchno*, заміна кличного відмінка називним, відсутність енклітичних форм займенників або постійне ставлення *się* після дієслова, а не після слова, яке виділяється в реченні логічним наголосом, постійне вживання особових займенників при дієслові минулого часу з упушенням особових закінчень цього дієслова, а також запозичення українських лексичних елементів: *hoży*, *hreczka*, *siolo*, *molodyca*, *nezabudka*, *chata*, *holoble*, *hultaj*.

Значна роль у поширенні українізмів належить письменникам – вихідцям з помежів'я. Українські теми, сюжети, окремі лексеми на позначення українських реалій, засвідчені у творах С. Кльоновича, С. Оріховського, Й. Верещинського, М. Семпа-Шажинського, С. Гроховського, А. Чагровського, Я. Щасного-Гербурта та ін., швидко поширюються в польській художній літературі. Особливий характер використання української теми в польській літературі та культурі простежується після втрати незалежності й територіальної цілісності Польщі в XVIII ст., коли значна частина польських земель і Правобережна Україна входять до складу Росії, яка нав'язує свою адміністративно-господарську політику. У польській літературі культивується ідея українсько-польської єдності, сум за славною історичною минувиною, коли на сторожі великої й могутньої Речі Посполитої стояло відважне козацьке лицарство.

Можемо стверджувати, що в XIX ст. польська художня література стає носієм української культури. Польські письменники, які походили з етнічних українських земель, були тісно пов'язані з пограниччям, писали твори польською мовою на українську тематику з відчутним впливом української мови: Ю. Крашевський, Т. Єж, Д. Бонковський, Т. Падура, Ю. Словацький тощо. Саме Ю. Словацький, який Україну називав матір'ю, чи не найглибше розкрив у своїх творах «Беньовському», «Срібному сні Саломеї» усю складність українсько-

польських взаємовідносин. Захисник примирення обидвох народів – поет Вернигора є своєрідним месією, який доводить, яку велику вагу надавав Ю. Словацький українській народній поезії. Українські елементи особливо часто використовували у творах представники так званої «української школи»: Б. Залеський, С. Гощинський, А. Мальчевський та М. Чайковський. Завдяки їхній творчості численні українські запозичення увійшли до польської літературної мови: *ataman, bohater, borykać się, burzany, chata, dumka, hoży, hulać, jar, step* тощо [1, с. 178].

Українська тематика у літературі початку ХХ сторіччя теж користується популярністю, наприклад, ми це спостерігаємо у творчості представників літературного угруповання «Волинь. Найвиразніше це простежуємо в життєвій позиції та творчості Ю. Лободовського – автора циклу поезій, присвячених Волині, в основі яких лежать українські фольклорні традиції, козацькі думи та велика симпатія до цього краю, який називав батьківщиною.

На нашу думку, літературну спадщину багатьох письменників українсько-польського пограниччя можемо сміливо віднести до спільного надбання обох країн – України та Польщі. Ці митці з подвійною мовною та культурною ідентичністю, для яких особливу цінність мала «приватна» вітчизна, відіграли вагомий роль у популяризації та збереженні української мови та культури. Пригадаймо слова Т. Падури “Но ти, Україно, ти мені мати! Польще, наймиліша вітчизно моя!” [3, с. 356].

Тісну польсько-українську співпрацю спостерігаємо на ниві культури. «Козацька» тематика була особливо популярною у творах польських художників, що працювали в жанрах історичного та баталістичного живопису: Я. Матейка, Ю. Брандта, Ю. Коссака.

Використання українських мотивів в образотворчому мистецтві не було негативно забарвленим чи політично заангажованим. Козацтво сприймалося невід’ємною складовою національної історії Польщі, тому позитивна чи негативна оцінка образів визначалася тільки з точки зору впливу діяльності козаків на історичну долю держави як цілісного організму.

Українські пісні друкуються майже в кожному польському літературному часописі, альманасі [2, с. 7]. Народне поетичне мистецтво стає інспірацією для багатьох мистецьких шедеврів. До української народної пісні зверталось чимало музикантів польського походження: А. Коціпінський, М. Завадський, В. Заремба та ін., завдяки яким були збережені основні традиції й перенесені на інструментальну музику.

Ще однією сферою активного зацікавлення польських дослідників був український фольклор, тому внесок видатних польських

фольклористів у дослідженні переважно західного регіону України: З. Доленги-Ходаковського, А. Фішера, Б. Залеського, Ж. Паулі, Е. Ізопольського, К. Сіменського та О. Кольберга для збереження етнотрадицій є безцінним та залишається вдячним матеріалом дослідження не лише для філологів, але й для фольклористів, етнографів.

Отже, в контексті українсько-польських контактів утворилася унікальна ситуація, коли *вища* імперіальна культура живиться культурою підпорядкованою, *сільською*, народною традицією, яка стає ідейною, тематичною домінантою в частині польської художньої літератури, живописі, музиці.

Як бачимо, незважаючи на тривале співіснування в межах однієї держави, домінувальні польські мовні та культурні впливи, на західному українському помезж'ї були збережені народні традиції, українська культура, а головне – українська мова як головний атрибут існування нації. Окрім того, через польський периферійний діалект, а також завдяки популяризації українського слова в польській художній літературі відбулося проникнення українських елементів до польської літературної мови. Вагому роль у популяризації українських елементів зіграли польські митці, життєвий і творчий шлях яких був пов'язаний із *Кресами*, а також письменники, вихідці з української землі, для яких традиція українського народу була традицією рідною, вони творили свою національну літературу з місцевого мовного та фольклорного матеріалу. Тексти, які виникли на перетині двох культур, можна б назвати мультикультурними, що вимагають окремих підходів у сучасних дослідженнях.

Отже, українсько-польські взаємини залишаються вдячним полем для різноманітних міждисциплінарних студій. На особливу увагу заслуговує помезж'я, де відбувалися й відбуваються більш потужні мовні й культурні взаємовпливи, де місцева людність (українська чи польська) без проблем й надалі переходять з мови на мову. На сучасному етапі обсяг і зміст понять «запозичення», «інтерференція», «діалог мов і культур» зазнає певної ревізії. Набувають нових рис і ракурсів філологічні студії, коло питань і проблем, якими вони займається, ширшає й ускладнюється.

Список використаних джерел:

1. Совтис Н. Українські лексичні запозичення в польській літературній мові. Рівне, 2012. 199 с.
2. Українською музою натхненні (Польські поети, які писали українською мовою) / Накладом Роман Федорович Кирчів; Упоряд.,

приміт. Микола Пилипович Гнатюк; Редкол. : Микола Платонович Бажан. Київ : Радянський письменник, 1971. 304 с.

3. Padura T. *Utwory wybrane*. Kijów, 2012. 356 s.

4. Rieger J. *Język polski na Wschodzie*. Encyklopedia kultury polskiej XX wieku, t. 2. *Współczesny język polski*. Wrocław, 1993.

5. Urbańczyk S. *Przyczyny zaniku samogłosek pochyłonych w języku polskim*. *Prace z dziejów języka polskiego*. Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk. 1979. S. 265–277.

6. Węgliński L. *Snopek z niw sławiańskich i obcych Karpat*. Kraków: Nakładem autora, 1885. 242 s.

Іван ХОМ'ЯК,

доктор педагогічних наук, професор

Національного університету «Острозька академія»,

академік Академії наук вищої школи України,

I.M.Khomiak@gmail.com

НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ МОВЛЕННЯ В АСПЕКТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ДИСКУРСУ

Анотація. Проаналізовано дискурс як складний і різноплановий феномен; педагогічний дискурс, спрямований на ефективне вироблення професійно-комунікативних умінь; основні невербальні рівні педагогічного дискурсу: кінесичний, акустичний, проксемічний, темпоральний.

Ключові слова: дискурс, педагогічний дискурс, невербальні рівні педагогічного дискурсу, взаємодія вербальної й невербальної комунікації.

Складний і різноплановий загальнонауковий феномен дискурсу досліджують у філософії, логіці, лінгвістиці, риториці, літературознавстві, а також лінгводидактиці в аспекті лінгвістичних і педагогічних знань.

Ван Дейк визначив текст як статичний об'єкт, а дискурс – як спосіб його актуалізації в певних ментальних і прагматичних умовах. Ф.С.Бацевич зіставляє поняття дискурсу з поняттями мовленнєвого жанру й мовленнєвого акту, що є науковим підґрунтям розробки технологій навчання жанрового мовлення в різних дискурсах, насамперед педагогічному.

За визначенням, даним у "Словнику-довіднику з української лінгводидактики" за редакцією М.І.Пентилюк, дискурс – "сукупність взаємопов'язаних висловлювань (текстів), що реалізуються в певних соціально-культурних, часових і просторових умовах з урахуванням

**НОВИЙ НАУКОВО-ОСВІТНІЙ ПРОСТІР
З ОГЛЯДУ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ
ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ**

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції з
міжнародною участю (електронне видання)*

